अर्थमीमांसा

डॉ. वेदप्रकाश डोणगावकर
गटवाले

DNYANPATH
PUBLICATION

अर्थमीमांसा

- लेखक -

डॉ. वेदप्रकाश डोणगावकर मठवाले

तत्त्वज्ञान विभाग प्रमुख

मातोश्री शांताबाई गोटे महाविद्यालय, वाशिम

DNYANPATH
PUBLICATION

सर्व हक्क लेखकाधिन –

लेखकाच्या परवानगीशिवाय या पुस्तकातील कोणताही भाग, पुस्तकाचे नाव, शीर्षक, डिझाईन, छायाचित्रे, मांडणी, पत्रे, नकाशे व आतील कोणताही मजकूर पूर्णत: किंवा आंशिक रुपाने भारताच्या कोणत्याही भाषेत फेरबदल किंवा विकृत करुन, छापण्याचा प्रयत्न करु नये अथवा कोणत्याही नमुन्यात पुनर्मुद्रित करु नये. या प्रकाशनासंदर्भात अनधिकृत कृत्य केल्यास संबंधितावर भारतीय कॉपीराईट ॲक्ट नुसार कारवाई केल्या जाईल.

अर्थमीमांसा

लेखक – डॉ. वेदप्रकाश डोणगावकर (मठवाले)

Published by the **DnyanPath Publication (INDIA)**

आवत्ती : प्रथम – १९ नोव्हेंबर, २०२०

ISBN 13 : 978-81-946855-7-9

ISO 9001 : 2015 ज्ञानपथ® पब्लिकेशन

Visit us

www.dnyanpath.org

महाराष्ट्र – दिल्ली– गुजरात – छत्तीसगड – हैदराबाद – पटना

मुख्य शाखा : महात्मा फुले संकुल, अभियंता भवन समोर, शेगांव नाका, अमरावती – ४४४६०३

ई-मेल : dnyanpathpub@gmail.com

वेबसाईट : www.dnyanpath.org

संपर्क : ०८६००३५३७१२, ०९५०३२३७८०६

मुद्रक –

श्री. गुरुदेव प्रिंटर्स, अमरावती

महात्मा फुले संकुल, अभियंता भवन समोर, शेगांव नाका,

अमरावती – ४४४६०३

₹ : १५०/-

अनुक्रमणिका

१) ज्ञानमीमांसेची ओळख ..... १ - ७

२) भारतीय अर्थ सिद्धांत ..... ८ - १९
- अर्थवाद
- अपोहवाद
- अभिहितान्वयवाद
- समुच्चयवाद
- स्फोटवाद
- अन्विताभीधानवाद
- तात्पर्यवाद

३) पाश्चात्य अर्थ सिद्धांत ..... २० - ३५
- व्यवहाराश्रित अर्थ सिद्धांत
- तार्किक अणुवाद
- सत्यापनाचा/प्रचितिक्षमतेचा सिद्धांत
- परीक्षणीय आणि पुष्टीकरण सिद्धांत
- असत्यापन सिद्धांत
- कारण सिद्धांत
- कोटी दोष सिद्धांत
- निर्देशात्मक सिद्धांत
- चित्र आणि उपयोग सिद्धांत
- अनिर्धारित सिद्धांत
- वाक-क्रिया सिद्धांत
- स्ट्रॉसनचा अर्थ सिद्धांत

४) अर्थाची साधने ..... ३६ - ४४
- ध्वनी आणि वर्ण
- पद
- शब्द

५) रुढ अर्थ सिद्धांत ..... ४५ - ५७
- ध्वनी व भाषा
- पद
- वाक्य
- वाक्याची सार्थकता/अर्थपूर्णता
- वाक्याची सत्यासत्यता
- अर्थाचे महत्व
- वर्ण
- शब्द
- वाक्याची निरर्थकता/अर्थहीनता
- लघू वाक्याची अर्थपूर्णता
- कथन

*****

“तत्त्वज्ञानात प्राचीन काळापासून अर्थ विषयक चर्चा झाली आहे. अर्थाविषयी चर्चा करतांना येथे अध्यात्मिक आणि व्यावहारिक असे दोन्ही अंग दिसून येतात. पण या दोन्ही अंगाचे ध्येय ज्ञानोत्पत्ती आणि ज्ञानप्राप्ती हाच आहे. ‘अर्थ’ म्हणावा तसा सोपा विषय नाही. कारण अर्थाचा ‘अर्थ’ समजून घेत असतांना भाषा व साहित्य यातील विविध संदर्भ, साधन आणि परिणाम इत्यादीचा बारकाईने अभ्यास करावा लागतो. त्यासाठी ’व्याकरणशास्त्र’ हे उपयुक्त ठरते. पण याचा अर्थ व्याकरणशास्त्राशिवाय अर्थाचा अर्थबोध होत नाही, असे मात्र मुळीच म्हणता येत नाही. कारण ‘व्यावहारिकता’ हे सुध्दा ज्ञानाचे एक अंग आहे आणि व्यवहारामध्ये सामान्य भाषा आणि त्या भाषेचा रूढ असलेला अर्थ यावरुन त्या भाषेच्या संदर्भ, साधन आणि परिणामांचा अभ्यास करता येतो. किंबहुना त्यावरुन अर्थाचा ‘अर्थ’ लावता येतो.”

ISO 9001 : 2015
ज्ञानपथ® पब्लिकेशन
₹ : १५०/-
ISBN 978-81-946855-7-9
महाराष्ट्र : अमरावती - दिल्ली- गुजरात - छत्तीसगड - हैदराबाद - पटना